

A hiteles szöveg

Antall József miniszterelnök nem azt állította a második világháborúban a Don-kanyarnál elesett katonákról, amit a Magyar Hírlap április 13-ai száma a szájába adott, miszerint „Ezek a katonák egyértelműen hősök voltak, mert esküjükhöz híven, parancsra cselekedtek”, hanem azt mondta: „Arról van szó, hogy aki katonaként esett el, esküjéhez híven, egy ország közjogi rendszeréből fakadó felelősséggel, parancsot kapva, a haza vagy a szülőföld védelmében vagy áldozatként: hősi halott”. Továbbá: a magyar katona „azért halt meg, mert egy nemzet, egy ország közjogi rendelkezéseinek, parancsoknak eleget téve, önmagát feláldozva hunyt el”.

Fúrja az oldalamat, hogy Antall József megköszöni-e Bleicher Imrének, a Miniszterelnöki Sajtóiroda munkatársának ezt a helyreigazítást.

A Don-kanyarhoz terelt magyar parasztok és munkások „az ország közjogi rendszeréből fakadó felelősséggel” estek el. A Horthy-rendszer iránt érzett felelősség vezette őket a hősi halálba. Bleicher Imre „a végtelen hómezőkön a bajtársát támogató visszavonuló katona” megható képét idézi elém, ámde ahhoz, hogy ez a katona visszavonulhasson, előbb előre kellett nyomulnia, egészen a Donig.

Antall szerint a magyar katonák „a haza és a szülőföld védelmében” estek el. Hol? A Don-kanyarnál. Itt védtek — a náccikkal szövetségben — szülőföldjüket.

Ezért a kijelentéséért bonni mentora jó alaposan megmosná a fejét. Ha Kohl kancellár azt merné állítani, hogy a hitleri hadsereg a szülőföldjét védte a Don-kanyarnál, akkor másnap már nem lehetne kancellár. Pedig még az SS-harcosok is „esküjükhöz híven egy ország közjogi rendszeréből fakadó felelősséggel, parancsot kapva” küzdöttek az orosz hómezőkön. Még

az auschwitzi őrszemélyzetet is az „ország közjogi rendszeréből fakadó felelősség” hatotta át.

De hiszen akkor azok a szovjet katonák is hősi halottak, akik országuk közjogi rendszeréből fakadó felelősséggel 1956-ban nálunk estek el! Továbbá: a Kádár-rendszerre is felesküdték közhivatalnokok és katonák. Lojalitásukat fénnel vonja be ez a ceremónia? És ennek folytán miféle hősi kötelmek hárultak volna rájuk háború esetén?

A most közölt hiteles szöveg szerint Antall József elismerte a második világháborúról, hogy magyar halottai nem azért hősök, „mert azonosulnia kell mindenkinek azzal a háborúval, vagy azonosulnia kell annak a háborúnak a céljaival, esetleg a rossz céljaival”.

Esetleg. Nincs olyan demokrácia a világon, mely felelős politikustól ebben az összefüggésben eltúrná ezt a szócskát.

A Hitlerrel vállvetve vívott háborúnak a

rossz céljaival esetleg nem kell mindenkinek azonosulnia: ez az Antall-féle liberalizmus csimborasszója. De engedelmessékedni akkor is kell, ha nem azonosulunk. Az állampolgárnak előbb alattvalóvá kell válnia ahhoz, hogy hős legyen. Demokratikus felfogás szerint „Az én vezérem bensőmből vezérel” értéket csak humánus célok személyes indítékból történő felvállalása szül.

„Két idézet” című cikkemben (Magyar Hírlap, április 16.) ezt írtam: „Antall József... a filiszterség legklasszikusabb öndefiníciójával él: hős az, aki parancsra cselekszik.”

A hiteles szöveg erkölcsileg még ennél is botrányosabb: a parancsteljesítésnek az éppen adott közjogi rendszer iránt érzett felelősségből kell fakadnia. Ezt érdemeltük: az ország szabadon választott miniszterelnöke beszél így.